

et retractioe consortis ab homini.
Tertia consistit in subiectione
 sui ad alterum et in iugo perpetue
 seruitutis quo se alter alteri sub-
 iicit absque participo. Quarta in
 susceptione oneris vicem prouisi-
 onis et educationis. non enim leue
 est onus viro prouidere de pre-
 gnantibus et nutriendis. Si-
 milite custodire puulos et eru-
 dire. Similitere in muliere do-
 loe partus. erunt omissas prouidendum
 quibus odoleat vir et miscia nutri-
 encium et similia. Quinta est ex-
 susceptione regiminis ipsius uxoris
 quantum ad virum qui etiam regere
 habet totam domum. vbi mulieri
 competit pars sollicitudinis. non
 ei recepit uxorem tamen ad ei exhi-
 benda necessaria victus et vestitus.
 sed etiam ad regendum in compositi-
 one morum in correctione et per-
 fectione eius. nec leuis cura et
 modicum est onus cura mulierum
 vni. **S**exta ex fructu proles
 ad dei cultum nutriendum. **S**epta-
 ma ex ipso sacramento. id est sacre-
 rei signo. Est enim signum comu-
 nicationis christi et ecclesie. christi et fidelium
 anime. christi et beatorum patrie. hec sunt
 significaciones de quibus videtur loqui
 apostolus. i. thess. iij. **N**ec est
 voluntas dei sacrificatio vestra. ut
 abstineatis a fornicacione. ut
 sciat vnusquisque vestrum vas su-
 um possidere in sacrificacione et ho-
 noze. non in passione desiderii. si

cut et gentes que ignorant deum.
 non enim voluit nos deus in im-
 munditia sed in sanctificatione in
 christo ihesu domino nostro. . . .

Capitulum Octauum.

Depnitencie sacramento
 cuius tres sunt partes secundum
 crisostomum. contritio. con-
 fessio. et satisfactio. **P**rimo vide-
 dum est de origine contritionis.
Secundo de officiis contritionis
 necessariis. **E**t tertio de effectibus
 contritionis. **P**rimo ad primum non
 dum primo quod scilicet magister di. xvij.
 .iij. **C**ontritio est dolor voluntarie
 assumptus pro peccatis cum pro-
 positio confitendi et satisfaciendi
Dicitur primo assumptus. oportet
 tunc ei in contritione que commuiter
 habetur precedere quedam. scilicet de
 privilegio aut in latitudine magda-
 lena. et paulo. vbi de fonte mi-
 sericordie aperuit ut fieri subito.
 quod alijs paulatim. **S**ic enim sa-
 nauit quosdam subito christus. alios
 quod die sanat successiue mediante
 cursu communi. et in aiabus
 fecit ut the. dicit contra gentes.
Secundo dicitur voluntarie non co-
 acte. propter hoc periculosum est in ex-
 tremis primo penitere. ut habes
 super. c. vi. **A**. **T**ertio dicitur dolor scilicet
 que fit displicibiliter maior cuius
 cuiusque prouocacione contra deum. **E**t hic
 dolor est voluntatis. nec oportet
 necessario quod sensualiter doleat
 unde stat. quod pro patre mortuo

fenfibilibiter plus doleat nō intel-
lectualit̄ ⁊ gaudeat p̄ cōz de do-
lore tali. Sed q̄ diu dolebit. **S**e-
p̄ semp id est quando recolit se
male fecisse. **Q**uō cum p̄posito
confitēdi ⁊ satisfatēdi. **S**ecun-
do nōndū s̄m bonauē q̄ q̄nq̄
sunt p̄ambula otricōnis ut plu-
rimū nā penitēcia actualis que
est immediata dispositio ad gr̄-
tiam oritur ⁊ incipit s̄m ordmē
Primo a fide cui⁹ actus p̄mus ē.
quo homo agnoscat ⁊ credit dei
bonitatem ⁊ iusticiam. **E**t q̄ illi di-
uine bonitati displicet ōne pecca-
tū **E**t q̄ diuina iusticia peccatis
sic offenditur q̄ nullo modo
dimittit iultum. cōsequēt q̄ hō
agnoscat se mala cōmississe ⁊ dei
offensā incidisse p̄ iusticiā solue-
dā. **S**ecūdu⁹ est actus timor̄
futilis quo timet se eternaliter
miseri futurū p̄pter peccatū ⁊ r̄-
trahitur isto modo a peccis p̄p̄-
metum gehēne i quo timore q̄s
si solum maner; desparēt. **I**deo
tertius act⁹ fidei ē quo credit de-
um tam infinite misericordem ut
ad veram penitenciam remittat
omēz offensā ⁊ in amicu⁹ dei r̄ci-
piat penitente. **Q**uō est actus
s̄pei de vni⁹ cōsequenda p̄pter
dei misericordiā ⁊ bonitatem q̄b;
patus est indulgere ⁊ in amici-
ciam reassumere penitentem. **Q**u-
tus ē p̄positū emēdandi vitā
⁊ reuēndi ad deū ⁊ se ei cōfede-

randia satisfatēdi p̄ gemitum
cōfessionē ⁊ satisfationem. **E**t
hęc oīa inuūtur luce xv. p̄ filiū
p̄digū p̄mūibi dicam illi scili-
cet patri pater peccauī i celū ⁊
corā te secūsb̄ ibi. **J**ā non sū dig-
nus wearī filius tu⁹. tertū ibi.
Et surgens q̄d nō feciss̄ m̄h̄ de
patris clemētia presūpiss̄ q̄-
tum etiā ibi⁹ vic; **S**urgēs qui-
tum ibi. vnt **E**t sic patet q̄ pe-
nitentia incipit a timore seruilis.
⁊ ut videbitur terminat̄ in amo-
re filiali. inuat etiā ad p̄ncipiū
cōtricōnis mala considerā q̄ fa-
cit p̄ctm̄ mōre p̄apue de quo i
p̄ncipio libri h̄s de trāsgredie-
tib; p̄cepta ca. i. d. **Q**uo ad se-
cūdu⁹ nōndū s̄m magist̄ i. iij. **Q**uo ad se-
i pluib; distinctōib; de penitētia
Et th̄. ⁊ sco. q̄ ad h̄alēdā otri-
cōem vel dispositiōēz sufficientē
ad eandem p̄ delectōe ōim peccō-
rū mōrlū exiūtur plura. p̄no
diligēs discussio consciē ⁊ disti-
ctā p̄cogitacō ōim peccōz mō-
lū de q̄b; hō nō ē p̄us sufficien-
ter cōtrit⁹ ⁊ cui⁹ lib; eoz cū ar-
cūstācijs agguantib; maxie cū
rcūstācijs in aliud gen⁹ mōrlū
peccī trahentib; habeat aut ad
mēoz adū diligētā sic dicitur
cap. ix. f. ⁊ ca. xij. f. **U**t probat
magister i. iij. di. xvi. **E**t per au-
g. libro de v̄ra ⁊ falsa peniten-
tia **E**t ad min⁹ in p̄ma cōtricōe.
id ē attricōe ⁊ preparacōe ad

contricōem exigit ut doleat
 de singulis q̄ mēorie occurrūt
 mōzlib⁹. a etiā de singulis eo
 rū circūstācijs q̄ pccā spēm mu
 tātidē i aliud gen⁹ pccā mōz
 lis t̄ hūt de quib⁹ circūstācijs
 clari⁹ dicitur in materia cōfes
 sionis. si acō dicitur q̄ oportet
 ut in sequēti mēbro dicitur
 de singulis detestacōem spēalē
 habere mēorie saltē occurren
 tib⁹. vnde p̄ceptū eccie. Omis
 vtriusq̄ sex⁹. li. v. de p̄mi. 7 re
 mis. dicit ois vtriusq̄ sex⁹ fi
 delis postq̄ ad annos discreti
 onis pueneit. oia sua pccā sal
 tē semel in anno fideliter cōfite
 atur. de hoc **Ezechias** rex ait p̄
 saie. xxxviii. **Recogitabo tibi**
 oēs annos meos in amantudi
 ne aie mee. **Secūndum** ē dis
 plinentia seu detestatio singu
 loz mōzlium pccōzum fuozū.
 quoz in p̄dicta p̄cogitatione
 poterat esse memor. Est autē de
 testacō ista nolicio q̄ penitēs
 nollet se illa sua p̄terita pccā
 fecisse. a est volitio conditiona
 lis qua vll⁹ se nō peccasse si es
 set sibi possibile. a optatiua. ut
 vtinā non peccassem ita contri
 cōem. q̄ aut singula q̄ mēorie
 occurrūt oporteat in spēali de
 testatiōe p̄t. i. **Ezechie. xviii.**
 vbi dicitur tradidit modū iustifi
 cādi impium dicens **Si impi⁹**
 egerit penitētiaz ab oibus pec

catis suis q̄ opatus ē a custo
 dieit v muer sa p̄cepta mea scz
 p̄posito a fecerit iudiciū. id est
 scrutiniū sup cōmissis. 7 iustici
 am. id ē exteri⁹ efficaciter cu
 qz qd suū ē tribuendo dō sibi 7
 proximo vita viuet a nō moi
 etur. Idē vlt apl⁹. i. cor. xi.
 vbi dicit **Probet** autē seipm hō
 7 sic de pane illo edat. idē vlt
 glō. sup illud ps. **Lauabo** per
 singulas noctes lectū meum.
Dicit p̄ singulas noctes. itelli
 gere debem⁹ singula pccā sup
 quib⁹ singulariter flere debem⁹
 ad hoc qut lauetur lectus nre cō
 scientie. **Nō** est qz per singula
 pccā mōzlia facta est spēalis
 auersio ab i commutabili dō q̄
 rei mutabili hō adhx̄it. Itē con
 tricō p̄ cōfessionē explicatur. s̄
 oportet de singulis mōzlib⁹ cō
 fite. igitur etiā oportet de sin
 gulis cōtē. **Et** licet illud ab
 oib⁹ sit faciēd⁹. **Est** enī singulari
 ter necessariū istis qui adhuc
 aliqua malitia ita infecti sūt ut
 illam vix vel nō dimittere. p̄o
 nāt. indigēt hij tam diu lamē
 tari. quo dum p̄ dei grāz de oi
 bus doleāt. **Cōcordat** p̄fatis
 tho. in. iiii. di. xvii. dices. q̄ tū
 ad p̄ncipiū cōtricōis id ē. q̄ tū
 ad attricōē q̄ homo cogitat de
 pccō 7 dol⁹ 7 se prepat ad con
 tricōem oportet qz sit detestacō
 de singulis peccatis que quis

in memoria habet adhibita diligentia ad memorandum et inveniendum ea. Quantum vero ad terminum contritionis scilicet quoniam ipsa dupliciter format caritate et fit contritio tunc sufficit quod fiat una communis de omnibus similibus. **T**ertium requisitum est una generalis detestatio omnium peccatorum suorum tam obliuorum quam ignoatorum que peccator omisit et non sciuit et adhuc nescit quot fuerunt peccata. per intellectum autem obliuorum peccatorum non dicitur secundum thomam quod obliuio de aliquo potest esse dupliciter uno modo sic quod totaliter a memoria excidit et quod homo non possit illud inquirere nec memorari. Alio modo sic quod partim a memoria excidit et partim remanet. Sic cum in generali recolo me aliquid audiuisse sed nescio in speciali quod fuerit. Et tunc requiro in memoria ad agnoscendum et reminiscendum. Sic etiam dicitur aliquid esse oblitum dupliciter uno modo sic quod in generali maneat in memoria sed non in speciali ut cum homo recollit se unum vel plura omisisse et nescit quod vitium an superbia an auaricia vel luxuria vel gula. Et tunc dicitur homo cum diligentia recitare cogitare ut inueniat peccatum in speciali quia homo tenetur de quolibet suo mortali memorato in speciali contrari speciali. Si autem inuenire non potest nec in parti-

culari in memorari tunc sufficit de eo contrari in quod in memoria continetur scilicet dolere quod omisit quoddam mortale de quo non est memoria. Et debet non solum sic in generali dolere de quodam peccato omisso et obliuio sed debet etiam cum hoc dolere de obliuioe que sibi ex negligentia propria contingit. **A**lio modo potest peccatum esse oblitum sic quod ipsum omnino a memoria excidit nec aliquando de eo habet noticiam etiam adhibita sufficienti diligentia et tunc non tenetur homo de eo contrari in particulari quod impotentia excusat eum a debito et sufficit generalis contritio de omni eo in quo deum offendit. Et dicitur bonum quod peccata non debent de obliuioe contrari in generali sub conditione ut si deum in aliquo peccato offendit sed debet de eis contrari si probabili estimacione debet cum probabili et verisimilitudine estimare quod in multis offendit deum et sic ex hac estimacione doleat ac si certus esset. tunc est vere contritus de eis et dimittuntur sibi illa obliuioe sicut cognita que detestatur in particulari. **D**e ignorantia vero peccatorum quod sit contritum ubi vitium quod peccauit sed nescit ea fuisse peccata. **S**olandum primo secundum thomam in quarto distinctioe .xxi. quod ignorantia eius quod quis scire tenetur non excusat eum quia ipsa metum ignorantia est peccatum. **V**nde

Tertium

Preceptum

cū aliquis nō cōfiteatur peccā ppter hoc qz nescit ea esse peccā. 7 suo mō videtur si nō oretur de aliqb? peccāis propter hoc qz nescit ea eē peccā a potissimē propt' ignorātiā iuris dīm. tūc non excusatur alias heretici excusarētur quā aliqb? peccā in quibus sūt nesciūt eē peccā. Et etiā excusarētur simplices qui ex negligentia a ex desidia ignorant. 7 qz ignorata ex negligentia sciūtur p diligentia. idō tenetur hō facere qd i se est ut peccā sua cognoscat qtenus de eis oretur cōfiteatur. 7 satisfaciat. Et si quis p qualē diligentia sit repellēda ignorātia. Rñ dicit crisost. super math. omelia xxxix. Si velles scripturaz imgrechi veritatē nūc pōteis oīombus. nūc quereres in scripturis. nūc pulsares bonis opib?. nūc iterrogares sacerdotes. nūc istos. nunc illos. Ex quibus scō; bonauē. sup. iij. Et wilh. parisiē. de fide a legibus. Elicitur qz quatuor sunt inuācia cōn ignorātiā. Primo tenetur quis discere salutaria sibi. Et hoc p vrbī dēi attentam audientia. p librorū sacre scripture diligente; lectionē. 7 p cordiale meditacōem. deb; enī quilib; scō; status sui exigentia; talib? intēdere. nō solū in qdragesima s; etiā in oī die festiuo

Capitulum

Octauum

cum ad hoc sit institutus. si ei p alios dies tpalibus intēdicur non i die festo legi dei intēderes. o si q p̄fata fecissent. quāta iā ignorata didicissent. Secūdo exigitur ut quis frequēt ouerletur cū bonis hoibus de rebus loquatur salutaib? 7 querat de eis que ad dī pertinet bonorem a suā salute; **Tercō** hcaueat a peccāis grauib? q iā cognoscit 7 si incidit statū oretur. alias scōm gre. **Peccm** qd p p̄mitētiā nō delectur mox suo pōdere ad aliud trahit peccatū 7 lum rācōis ceat ut probat mgr̄ m. ij. di. xxxvi. vñ rō. i. Enūeratis quibusda; peccāis 7 negligentis dic; p̄pterea trididit illos de; se; p̄hos i passiōnes ignominie q dēu cognoscentes nō sic dēu gloificauerūt **Quartum** est ut quis crebro deuotis oracōib? dēu a sacros inuoc; quatenus eū de necessariis potissimē dignetur illuare. qz oīs sapiētia a dño deo est. Sic scūs thō. fuit illuatus a deo a etiā ab ap̄lis de qdā dubio instructus. hoc enī fatiēdo. pluima quis discer; de hoc etiam reperies infra p̄cepto. ix. c. iij. k. l. **Ad** p̄positum igitur i qn quis incipit scōm bonauē. super. iij. **Cognoscere** peccata q prius ignorabat tunc tenetur de eis i particulari oteri.

a cū hoc cōteri de ignorātia sua
 q̄ sibi ex sua culpa euenit. et d;
 etiā istā ignorātia emendare
 p̄ posse. Alias nō videtur eē ve-
 rus penitēs q̄n̄ ē de necēss ad sa-
 lutem. Quamdiu autē ignoat
 aliq̄ peccā: deb; de eis cōteri i ḡna-
 li. ut q̄n̄ hō dolet in cōi de om̄ dei
 offensa per ip̄m cōmissa. doleat
 etiam in geneali de omnib; pec-
 catis oblitis. Et post q̄ hō con-
 tritus est in particulari de om̄
 bus sibi cogitatis. et etiam de om̄
 bus oblitis in generali. Tunc
 debet homo estimare verifimili-
 ter se etiam in multis offendis-
 se deum que ignorat et non nos-
 cit esse peccā. Et de talibus debet
 cōteri ḡnali a cū hoc de sua cul-
 pabili ignorātia seu crassa. et p̄
 talib; hūiliter veniam p̄cetur.
 hoc doc; lex dei in ps̄. delicta q̄s
 intelligit glō. q. d. null; omnia
 Ideo additur ab occultis. et. et
 ab aleis p̄ seruo tuo. Et alibi
 Delicta iuuetutis mee et ignorā-
 cias meas ne memineris dñe.
k **S**; q̄reres quāt; dolor seu
 quāta displicentia exigitur ad
 cōtricioē; . R. fm̄ thomā. duplex
 est dolor cōtricioēis. vnus i w-
 luntate et est ip̄a cōtricio met
 seu displicentia peccati. et debet
 eē maior de peccatis q̄ quicūq;
 deliberatus dolor. aut quecūq;
 volitio eiusdem volūtatis de q̄
 cumq; tēporali re. Quia pl; w

luntas debet detestari peccatum
 quia cōtra deum q̄ nolit quod
 cumq; damnū i alijs rb; . maxi-
 me quādo homo de vtroq; de-
 liberat et ea ad inuicem compat.
 deus enim deb; sup̄ omnia pla-
 cere cū oīa alia fialiter sint in ip̄
 sū ordināda. Et ideo p̄ctm̄ qd̄
 ab eo auertit et eū offendit deb;
 super om̄ia volūtatē displicere.
 Ideo Jeremie. vi. luctum vni-
 geniti fac tibi; vbi glosa dicit; do-
 cet penitētē qd̄ facere debeat nā
 peccator nō hab; nisi vnam ani-
 mā. et. Et alia glosa nihil dōle-
 tius morte vni-
 geniti. Et ita fm̄
 rationem et volūtatem nihil de-
 bet eē detestabilis et magis no-
 litum q̄ peccatū. Et addit tho-
 mas et dicit. q̄ etiam in casu in
 quo oportet hominem peccare
 mortaliter. Aut mori. Aut aliam
 quācumq; penam tolerare; tene-
 retur homo in tali casu omnem
 penam p̄eligere. et potius susti-
 nere q̄ peccare mortaliter. Aut
 q̄ velle peccasse. et habere volun-
 tariam et deliberatam complacē-
 tiam in mortali peccato preteri-
 to. Tamen quando non immi-
 net talis casus necessitatis. tūc
 nullus est de hoc temptandus.
 eo q̄ homo non scit de facili af-
 fectus suos regere a mensurare.
 Bonauētura etiā dicit. q̄ mag-
 nū est periculum et stulticia ab
 aliquo infirmo id ē i virtutib;

Tertium Preceptum

in virtutibus imperfecto vel etiam a seipso hoc querere scilicet an vellet mori aut quantum pena sustineret vel moraliter peccare quod hoc est se vel alium temptare a nullo penitente debet confessor hoc querere sed si sponte quis illud dicit signum est magne penitentie. Alius est dolor sensibilis in parte scilicet sensibili et talis non est necessarius ad contritionem per moribus. Primo quod non est semper in parte nostra. Secundo quod sic peccatum per actum voluntatis sufficienter nascitur ita per actum voluntatis vicem per detestacionem peccati voluntaria que est essentialiter contritio sufficienter tollitur sine dolore sensibili peccati laudabilis tamen esset si haberet moderate. **¶** Quartum requisitum ad contritionem est ut homo cesset a moribus et ut etiam habeat propositum sibi cavendi per futurum non solum de peccatis commissis de quibus nunc dolet sed etiam de omnibus moribus et occasiombus propter quos ratione quorum verisimilitudine esset postea iterum casurus in morte. propter illud per diffinitionem penitentie gratie que est peccata preterita plangere et plangenda iterum non committere id est habere propositum non ea amplius admittendi. Ad id est magister i. iij. di. xv. et xiiij. Ratio propositi istius est quod si homo non habet tale propositum nullum moralem scilicet committit

Capitulum Octavum

di tunc haberet voluntatem alicuius vel complacitiam moralem peccati. Dicit etiam augustinus. li. de vera et falsa penitencia. Scio deum inimicum omni criminoso. Quo ergo qui unum crimen rebuat de alio recipit veniam nam luc. xiiij. et ioh. viij. **T**ertium hominem sanum fecit in sabbato. Et nullum demonem in eo reliquit qui legionem habuit. luce. viij. Ex quo patet quod non oteritur qui odium graue contra proximum retinet. Item que occasiones certas peccatorum vitare non proponuntur ut ocubinas. v. furas. et hmoi. Item qui nolunt reuocare seductos malis consiliis et moribus per eos aut diffamatos iniuste. Quintum requisitum est propositum confitendi pro loco et tempore scilicet ecclesie preceptum omnia sua moralia prius non confessata et de quibus prius non est legitime absolutus et etiam propositum satisfaciendi deo pro istis peccatis. **¶** Sextum requisitum est motus liberi arbitrii in deum qui videtur esse maxime dei dilectio super omnia. Ratio est secundum thomam. in. in. p. q. lxxxv. Quia talis dilectio dei est causa de testacionis peccatorum finaliter propter deum et in quantum sunt dei offensiva et contra honorem ipsius facta ut patebit statim de hoc etiam habes. c. xi. penitentia precepto. h. **S**eptimum requisitum est vna generalis detestacione omnium peccatorum moralium. Ad veram enim penitentiam requiritur

dicat thō. ibidem q̄ homo dese-
rat pctm̄ inq̄tum est cōtra deū
Et post pauca subdit **S**i enim
displicet hōi aliquod pctm̄ eo
q̄ est contra deū sup̄ oia sibi di-
lectū qd̄ requiritur ad racōem
vere penitētiē tūc etiā displicēt
sibi oia pctā mōzlia. ideo mgr̄
in. iij. di. xxi. btm̄ aug. allegā-
do dicit Arbitriū liberratē que-
rit de9. nō necitatem. caritatem
a nō solū timorē. a s̄ dicit opz
non solum timere iudicem. sed
a diligere. ergo oportet q̄ hō
deū sup̄ oia diligat. et q̄ actua-
lis dei dilectio sit sibi causa ⁊ eū
moueat ut detestetur peccatū si-
naliter p̄pter deū. sc̄z inq̄tū est
dei offensiuū. a cōtra eius hono-
rē. **E**x quo ptz. q̄ si homo pec-
cata sua detestetur solū qz sunt
oppoita virtuti moali. aut solū
qz reddūt eū indignū ⁊ vitupe-
rabile q̄lēt etiā p̄hi. ognouerūt
detestāda eē pccā. aut si solū de-
testaret ea p̄pter timorem pene.
amissiois vite eterne. inq̄tū illd̄
eēt sibi incomodū. ibi s̄ dicitur sine
vltiori r̄lacōem deū. tūc hō so-
lū quereret suū cōmodū. a fuge-
ret suū incomodū. et nullo mō
quereret deū a illi? honore cōtra
illd̄ apli. i. cor. x. Siue mādu-
catis siue bibitis. a c̄. nec talis
detestacō esset act? virtutis. qz
nō circūstan cōnata debito fine.
a p̄ oīs non formaretur gratia.

nec fieri. otrico. ideo nullū tolle-
ret pctm̄. p̄mo ip̄a ess̄ vicium
a actuale pctm̄. qz circūstan cō-
nata debito fine. a p̄ oīs etiā
nō esset attricō. vna q̄ de ogruo
meretur grē infusione. a pecca-
toz remissione. sed ess̄ actua-
liter offendens. a ita meretur
penā. **E**xēplum p̄mo de anthio-
cho de quo. ij. mach. ix. q̄ de pec-
cato qd̄ omisit in dei fideles nō
ē a deo miām p̄secutus. q̄ ut die
tho. vniā fuilz affecut? si vere
penituisse. nō aut vere penituit
qz non ex amore iustitie de pec-
catis omissis dolebat. s̄ ex timo-
re pene quā expectabat. vel ex
dolore pene quam sustinebat
Sic demones a dānati oēs pe-
nitentiā agunt magnā p̄ peccis.
nō qz deū offenderūt. s̄ qz in cō-
modum eorum maximum ē. s̄
licet ista septem pūcta sint pro-
babilit̄ ex doctoibus sacre tho-
logie dicta. tñ qui de talibus p̄-
sertim. ij. a. vij. condicionibus
vult p̄dicare. caueat ne populū
scandaliset. vel desperare faciat.
sed more prudentis medici. et
sc̄dm pastorale beati gregoriū
caute loquatur. ita ut duros et
dissolutos terreat. ⁊ emolliat.
pusillanimes autem desperare
de vniā non faciat. **Q**antum o
igitur ad. iij. p̄ncipale qñ hō
p̄ illa septē sup̄ dca se preparat.
⁊ deucit ad illā vniā generalem

oim suoz mōrlū detestacōez
 bñ circūstancōnatā. maxīme
 circūstancia debiti hīs scdm
 dicta. Et qñ hmōi detestacō ē
 satis magna p tot 7 tātis pec-
 catis. tunc mox infortuz caita-
 te a hit cōtricio. Et in eo dē istā
 ti deus multa bona ofert penitē-
 ti non ex valoze contricōis pā-
 se seu attricōis. s; ppter meritū
 passiois xpī q; incipit iā aliq;
 modo vīre se xpō ppter quā
 vmonē passio a meritum xpī
 sibi suffragatur p modū influ-
 xus scdm thō. in. ij. p. non in-
 q; ex valoze contricōis pāse q;
 brevis 7 parua est. 7 non suffi-
 ciens satisfactio p pccō mōrli
 qd est aliquo mō infinite mali-
 tie. eo q; p ipm infinitū bonum
 otēntur. Sed dimittit pccā a
 alia bona cōfert ppter meritum
 xpī qui sua passioe nobis me-
 ruit q; qñ hō in fide xpī 7 ppter
 deū detestatur pccā sua scdm
 modū pmissum. tūc de; dimie-
 tit ea ppter hoc q; dei fili; sibi di-
 lectissimus p pccā istis sicut
 p oibus alijs mortu; ē 7 deo
 pri hostiā se obtulit plus scd;
 āsel. Cur de; hō. deo placētē q;
 pccm sit masū a no ciuū. Sūt
 aut effectus cōtricōis seu hōe
 attritionis etiā anq; q; confi-
 teatur actuū pmo. scdm cristi
 exēplum luc. xv. oīa pccā mōr-
 lia penitēti i instāti dimittunt.

a pat celestis ei tanq; filio p-
 digo reūtentī mīa mot; occur-
 rit ei et nā penā in tēporalē cō-
 mutādo. Secūdo amicus dī ef-
 ficitur ita q; inq̄tatum ei; am-
 pli; nō recordetur ad irā scd;
 Ezech. xvij. qd significat osculū
 p̄ris. Tercō grā caritas, a cete-
 re virtutes in baptismo infuse.
 7 p pccm pdite aie ifundūtur
 Et hxc est stola p̄ma. Quarto
 heres eterne patrie efficitur q;
 hereditas p fidei annulū in ba-
 ptismo datur ei 7 nunc fides
 caritate for̄ta certa ē de eterna
 felicitate. Quinto oīa opera vi-
 ua oli 7 mortificata p pccā rui-
 uiscūt ut vlt caltiāmēta pedē
 affectuū amō muniēt. **P**refa-
 tas septē condicōes vire confē-
 tionis breui; p̄stringēs can-
 cella. parisiē. ioh. de gersona
 interpti suo inter cetera sic di.
 Sciens misericordissim; pater
 de; a cognoscēs nrā; fragilita-
 tē pmaximā 7 ad malū promi-
 tatē multiplicib; vījs mōrli vi-
 ta durate patissimus est nobis
 delicta r̄mittere a gratiā oferte
 si dūt axat vraciter 7 ex corde
 tres sibi subscriptas vritates
 porrigam; **P**rima vritas, dñe
 sic vel sic cōi tuā bonitatē pec-
 caui. qd mihi displicet. ratiōe
 cui; penitētiā ago q; te offē-
 di. q; totus es venerādu; a co-
 lendus. q; q; mandatum tuū

Capitulum Nonū

Confessio ē secūda p̄s
penitētie de q̄ tria sūt
vidēda. Primo q̄ eius
fructus seu effectus. Secundo
quō quibz; et qualiter sit cōfite
dū. Tertio de cōfessionis geneā
lis effectibz; et proprietatibus.
a **Q**uitum ad. i. nōndum scdm
thō. et sco. et bouē. di. xvij. in.
q̄ nouē sunt effect⁹ cōfessio
nis et sacramentalis absolutionis.
Prim⁹ est magnū meritum cō
fētis et fuga trāsgressiois istis
p̄cepti de quo i hoc precepto
xps ait ioh. xx. Quoz remisci
tis peccā r̄mittūtur eis. Obdit
etiā q̄s hoc p̄cepto ecclie. quo
rū p̄ceptoz trāsgressio ē ḡue
peccatum. b **S**ecūdo valet ad
augmētum gr̄e si quis prius
eā habuit. Tertio valet ad ḡ
cie noue infusione; si ea prius
caruit. facitq; de attrito otritū
Si ei doloz attricōnis peniten
tie non fuisse suffitēs disposicō
ad cōtritionē. tūc cōfessio et ab
solutio ei supradūcte supple
rēt eius defectū dūmō penitēs
ip̄e tunc non ponat obicē gr̄e
per cōmissione; actualis peccā
mōelis. Quarto cōfessio et ab
solutio infimite longā penam i
ferm et acerbā valde mutant in
tpalem penā et purgatozi. et
hoc fatunt cōfessio et absolutio
bite in proposito. etiā; anteq̄

hō cōfiteatur se; q̄n cōfiteatur ve
re. q̄ sic an cōfessio nē mori
ens finaliter saluaret. Et q̄ p̄
fata pena q̄ q̄ sit finita tū im
pporcionata est viribz; penitē
tis in hoc mūdo vūentis p̄vīm
clauū in cōfessioe et absoluti
one. intntū illa pena p̄ cōfessio
ne; et absolucōe; minuit. q̄ re
man; ppocōnata viribz; peni
tētis ita q̄ satisfaciendo p̄t se
ab ea i hac vita tōliter q̄s libe
rare. idcirco q̄nto cōfessio et ab
solucō sacramentalis i proporcio
nata hōis viribz; penā cōtrito
debitā reddit h̄ proporciona
tā hōi et p̄ oīs penā finitā minu
it ampli⁹. Sexto cōfessio et ab
solucō etiā penā p̄ peccā debi
tā p̄pter vrecūdiā pl⁹ minuit
q̄ pri⁹ fuit imminuta. Et idō
q̄nto pl⁹ quis cōfiteatur. tūto
sibi pl⁹ pena minuitur. et totū
cōfitei possit q̄ oīs pena sibi di
mitteretur per p̄fata. Septimo
cōfessio valz; ad peccā cōgnicio
nē q̄n sit discreto cōfessoi. Octa
uo valet ad cōscie asscuracio
nē. vñ cū dauid corā p̄pheta
cōfitebatur peccm suū. statū au
diuit ab eo. Trāstulit dñs pec
catū tuū. ij. re. xij. vñ de. ij. cor. ij.
i. Gloria nostra h̄c ē testimo
niū cōscie n̄re. Nono scō; et h̄
sp̄alē ornatū imp̄mit faciei ai
me deo honorificū proxiō ex
emplarem. et de moni terribilē.